

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การเพื่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคเหนือตอนล่าง ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ วิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Designs) ระหว่างวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ที่เน้นวิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative) เป็นรอง และให้ความสำคัญวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative) เป็นหลัก โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นหลัก และนำผลการวิจัยเชิงปริมาณ ไปทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามโดยกำหนด วัตถุประสงค์ไว้ ๓ ประการคือ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนายุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ๓) เพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

กำหนดรูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การวิจัยเชิงคุณภาพได้แก่การจัดเก็บข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร โดยวิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญใช้วิธีแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่วิเคราะห์และนโยบายแผน ทั้ง ๕ จังหวัด ๕ องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๒๐ ท่าน

กำหนดรูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และครู การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเหนือตอนล่าง ทั้ง ๕ จังหวัด ได้แก่ ได้แก่ จังหวัดตาก จังหวัดสุโขทัย จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดอุดรดิตถ์ และจังหวัดเพชรบูรณ์จำนวน ๒๔๖ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทาง ด้านสังคมศาสตร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการทางสถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่อขอคำยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ปรากฏผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Finding Conclusion)

จากศึกษาเกี่ยวกับ “ยุทธศาสตร์การพัฒนารองการปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง” จากการวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Finding Conclusion) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากนั้นนำมาวิเคราะห์ศักยภาพ เพื่อประเมินสถานการณ์ของยุทธศาสตร์การพัฒนารองการปกครองส่วนท้องถิ่น (SWOT Analysis) ประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

๑. ประเด็นคำถามยุทธศาสตร์การพัฒนารองการปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนารองการปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง พบว่า รองการปกครองส่วนท้องถิ่นเน้นยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตเน้นให้กลุ่มประชาชนทุกกลุ่มอาชีพทุกครัวเรือนเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและการบริหารจัดการในท้องถิ่น เช่นการประชุมประชาคมหมู่บ้าน/ตำบล พัฒนาขีดความสามารถและเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ทุกประเภทมีสวัสดิการต่างๆ ฯลฯ และให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคมทุกหมู่บ้านยุทธศาสตร์การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี และวัฒนธรรมเน้นทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาอนุรักษ์สืบสานศิลปประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นรักษาไว้ซึ่งกิจกรรมอันดีงามทางศาสนาขนบธรรมเนียมประเพณีและรักษาไว้ซึ่งวิถีชีวิตแบบช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอนุรักษ์ไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น ยุทธศาสตร์การศึกษา การบริการ และเทคโนโลยีมีการส่งเสริมการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสื่อการเรียนการสอน ในสถานศึกษาส่งเสริมด้านการศึกษาของเด็กเยาวชนที่กำลังศึกษาให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจแบบยั่งยืนกลุ่มแม่บ้านกลุ่มเกษตรกรทำนาทำสวนทำไร่กลุ่มประชาชนทั่วไปที่ต้องการอาชีพเสริมเพิ่มรายได้สร้างงานสร้างรายได้ที่มั่นคงเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตพื้นที่ที่ทำการเกษตรในชุมชน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสร้างเส้นทางเข้าสู่พื้นที่ทำการเกษตรในชุมชนสร้างเส้นทางคมนาคมในหมู่บ้านและเส้นทางที่ติดต่อกับตำบลอื่นรักษาความสงบและดูแลให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชนในชุมชนยุทธศาสตร์การพัฒนาสาธารณสุขมีการส่งเสริมการบริการสาธารณสุขชุมชนและสนับสนุนกิจกรรมสาธารณสุขชุมชนรณรงค์ดูแลสุขภาพอนามัยชุมชนและส่งเสริมการตรวจสุขภาพประจำปีของประชาชนในชุมชนรณรงค์ควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกโดยฉีดพ่นยา

๒. ประเด็นคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนารองการปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างจะต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนซึ่งประกอบด้วย ๘ ขั้นตอนอันได้แก่ การรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาของท้องถิ่นในปัจจุบัน เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาสและภาวะคุกคามหรือข้อจำกัดอันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาด้านต่างๆ ของท้องถิ่นรวมทั้งการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของท้องถิ่นอันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในท้องถิ่นซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานการณ์การพัฒนาของท้องถิ่นในปัจจุบัน, ปัจจุบันท้องถิ่นมีสถานการณ์การพัฒนาอยู่จุดไหน” สำหรับใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานในอนาคตต่อไปทั้งนี้โดยใช้เทคนิคSWOT analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายในได้แก่จุดแข็ง (Strength – S)

จุดอ่อน(Weak – W) และปัจจัยภายนอกได้แก่โอกาส (Opportunity – O) และอุปสรรค(Threat – T) เป็นเครื่องมือ และกำหนดประเด็นในการพัฒนา การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนา ท้องถิ่นการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนการกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาท้องถิ่นการ กำหนดยุทธศาสตร์ และบูรณาการแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น การอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ดังนั้นการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคเหนือตอนล่าง ด้วยหลักธรรมาภิบาลการบริหาร และการสนับสนุนต้องมีกระบวนการกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์การจัดการ การกำหนดวิธีการ หรือกระบวนการในการปฏิบัติ ตลอดจนจัดสรร ทรัพยากรเพื่อการจัดการ ตามบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานของบุคลากรและหน่วยงานที่รับผิดชอบ มีการวัดและประเมินผล ผลการประชุมกลุ่มย่อยซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการสัมภาษณ์ เชิงลึกไว้แล้ว และมีผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านได้เสนอประเด็นด้านกลยุทธ์แต่ละด้าน

๓. ปัจจัยแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ภาคเหนือตอนล่าง

องค์การบริหารส่วนตำบลมีบุคลากรระดับบริหารและระดับปฏิบัติการในส่วนงานต่างๆ และบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลได้เป็นอย่างดีบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับ การศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานในเกณฑ์ที่สูงองค์กรชาวบ้านซึ่งมีอยู่เดิมเช่นกลุ่มอาชีพ, กลุ่มออมทรัพย์, กองทุนหมู่บ้านคณะกรรมการหมู่บ้านคณะกรรมการประชาคมระดับหมู่บ้านและ ระดับตำบลองค์กรเหล่านี้ได้มีการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีคุณธรรมซื่อสัตย์สุจริตมีความโปร่งใสตั้งใจในการทำงานสังคมมีความเอื้ออาทรห่วงใยร่วมแก้ไข ปัญหาด้วยกันองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการบริหารการเงิน การคลังตามอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยอยู่ภายใต้กฎหมายระเบียบข้อบัญญัติและแนวนโยบายของ รัฐบาลตลอดจนหน่วยงานตั้งแต่ระดับกระทรวงทบวงกรมจังหวัดอำเภอ

ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนทางการศึกษาอย่างน้อยการให้บริการด้านสาธารณสุข ของรัฐขาดประสิทธิภาพเช่นการกำจัดขยะมูลฝอย,ระบบบำบัดน้ำเสียเหตุราคากลิ่นประชาชนขาด การมีส่วนร่วมทางการเมืองยังไม่มากเท่าที่ควรไม่มีตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตรการส่งเสริม ทางด้านการประกอบอาชีพยังไม่เพียงพอประมาณในการบริหารจัดการด้านต่างๆน้อยเมื่อเทียบกับ งบประมาณที่ต้องทำขาดบุคลากรทางด้านการศึกษาสาธารณสุขการเกษตรการปศุสัตว์พัฒนาชุมชน และนิติกรเพื่อการปฏิบัติงานและการถ่ายโอน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๙ (ฉบับชั่วคราว) ได้ให้ความสำคัญต่อการ มีส่วนร่วมของประชาชนเพิ่มมากขึ้นพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ” ๒๕๓๗ และที่ แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่๕ให้อำนาจความเป็นอิสระในการบริหารงานให้เป็นไปตามความต้องการ ของประชาชนมากขึ้นพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐบาลได้ประกาศสงครามกับปัญหาความยากจนยาเสพติดและการทุจริต และประพฤตินิชอบเป็นนโยบายสำคัญและเร่งด่วนหน่วยงานทั้งภาครัฐเอกชนและชุมชนให้ความ ร่วมมือในการทำงานโดยเฉพาะมีส่วนร่วมในการทำประคมเพื่อวางแผนพัฒนาตำบลพื้นที่ทำการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นที่ราบตามชายฝั่งแม่น้ำเหมาะแก่การทำเกษตรมีแหล่งเงินทุนภายในหมู่บ้านคือ

กองทุนหมู่บ้านกลุ่มออมทรัพย์และโครงการเศรษฐกิจชุมชนรัฐบาลได้มีนโยบายให้มีการแก้ไขปัญหา น้ำท่วมและภัยแล้งทั่วประเทศ

ความไม่แน่นอนทางการเมืองของประเทศปัญหาจากภัยธรรมชาติหน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานยังไม่ถ่ายโอนภารกิจที่ต้องถ่ายโอนและที่ถ่ายโอนมาแล้วขาดการส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ แก่องค์กรบริหารส่วนตำบลสภาพพื้นที่มีลักษณะที่เป็นราบชายฝั่งแม่น้ำจึงทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากเป็นประจำ

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลยึดหลักธรรมใดในการจัดทำแผนการยุทธศาสตร์การ พัฒนาการบริหารส่วนตำบลในพื้นที่เหนือตอนล่างควรประยุกต์หลักธรรมาภิบาล

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนางค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ภาคเหนือ ตอนล่างจะยึดหลักธรรมาภิบาล อันได้แก่นิธิธรรมนำหลักนิติธรรมมาใช้ในงานบริหารให้ยึดหลักนี้ใน การปฏิบัติกฎระเบียบที่เป็นธรรมกับทุกฝ่าย มีการบังคับใช้อย่างเสมอภาคและไม่มีการเลือกปฏิบัติไม่ มีมาตรฐานเชิงซ้อน ให้ความเป็นธรรมมากที่สุดนำหลักคุณธรรมมาใช้ในงานบริหารให้บุคลากรภายใน ยึดหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม ให้ข้าราชการ ผู้บริหาร บริหารด้วยคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามนำหลักความโปร่งใสมาปรับใช้ในงานบริหารโดยการเปิดเผยข้อมูลที่แท้จริงให้มีความ โปร่งใสนำหลักการมีส่วนร่วมมาปรับใช้ในงานบริหารโดยการร่วมคิด ร่วมทำจนเกิด ประสิทธิภาพขึ้นตอนด้วยความจริงใจนำหลักความรับผิดชอบมาปรับใช้ในงานบริหารโดยการทำให้ หน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุดในพื้นที่รับผิดชอบนำหลักความคุ้มค่ามาใช้ในการบริหารจัดการใช้ ทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์อันสูงสุดแก่ส่วนร่วมมากที่สุด

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ตามหลักธรรมาภิบาล

จากการวิเคราะห์ (SWOT Analysis) ผู้วิจัยค้นพบยุทธศาสตร์การพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาล พร้อมทั้งเสนอแนวปฏิบัติที่จะนำไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาขององค์การบริหาร ส่วนตำบล ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนางค์การบริหารส่วนตำบล ด้านหลักนิติธรรม แนวทางปฏิบัติ

๑. ส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักนิติธรรมเพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลมีคุณภาพ มีความรู้ และความสามารถ ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม

๒. อบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างความเป็นธรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจในการนำหลักนิติธรรมมาใช้ในการบริหารงาน

๓. โครงการฝึกอบรมศึกษาดูงานหน่วยงานอื่นๆ ที่ได้รับรางวัลธรรมาภิบาล

๔. ส่งเสริมการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การทำงานการให้บริการ และสิทธิต่างๆ ของประชาชนโดยทั่วถึง

ตัวชี้วัด : เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำหลักนิติธรรม มาประยุกต์ใช้กับบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบล ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสมการนำหลักนิติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านหลักคุณธรรม
แนวทางปฏิบัติ

๑. สนับสนุนให้มีการเฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหายาเสพติดและการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ขอบ

๒. ปลุกฝังให้บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์ มีความสุภาพอ่อนโยน และมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการแก่ประชาชนอบรมการสร้างความเป็นธรรมในงานสนับสนุนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการสนับสนุน

๓. การปฏิบัติต่อประชาชนผู้มาติดต่อหรือใช้บริการอย่างความเที่ยงธรรมบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม

๔. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ และประชาชนเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริการ

ตัวชี้วัด : เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริการหลักคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านหลักความโปร่งใส

แนวทางปฏิบัติ

๑. ส่งเสริมการบริหารงานกิจกรรมต่างๆ มีการสรุปเปิดเผยต่อสาธารณะ อย่างโปร่งใส เพื่อให้พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างมีคุณภาพ มีความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม

๒. ส่งเสริมการร่วมมือกับคณะกรรมการประชาคมระดับหมู่บ้านและระดับตำบลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำหลักความโปร่งใสมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

๓. ส่งเสริมให้มีกิจกรรม อบรม บุคลากรในการทำงานด้วยความโปร่งใส ไม่ทุจริตเพื่อสร้างแรงจูงในการนำหลักความโปร่งใสมาใช้ในการบริหารงาน

๔. เปิดโอกาสให้ประชาชนและพนักงานติดตามตรวจสอบแผนงาน โครงการต่างๆ และการใช้งบประมาณ อย่างโปร่งใส

ตัวชี้วัด : เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำหลักความโปร่งใสมาประยุกต์ใช้ในการบริการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยหลักความโปร่งใส

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมีส่วนร่วม แนวทางปฏิบัติ

๑. การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชนเพื่อสร้างความสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรและประชาชนในการพัฒนาชุมชน อย่างต่อเนื่อง

๒. เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความคิดเห็นด้านการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล และการจัดทำแผนพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบล

๓. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหาต่างๆโครงการสนทนากลุ่มย่อยแลกเปลี่ยนความรู้ ในการบริหารชุมชนร่วมกัน

๔. ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ในการประชุม โดยไม่จำกัดสิทธิของประชาชน

ตัวชี้วัด : เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำด้านการมีส่วนร่วมมาประยุกต์ใช้ในงานบริการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านหลักความ รับผิดชอบ

แนวทางปฏิบัติ

๑. สนับสนุนให้บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อการดำเนินโครงการกิจกรรมสาธารณะต่างๆ ของชุมชนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำหลักการมีส่วนร่วมในการบริการชุมชน

๒. ปลุกฝังให้บุคลากรเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนและชุมชนอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการบริการ ทั้งผู้ให้ และ ผู้รับบริการเพื่อให้เกิดการบริการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓. สนับสนุนให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และมีคุณภาพภายในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ ในงานบริการด้านต่างๆ เพื่อความรวดเร็วในการบริการ

๔. สนับสนุนการจัดให้มีบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพเป็นธรรมและทั่วถึงทุกชุมชนเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักการมีส่วนร่วมมาประยุกต์ใช้ในการประสานงาน หน่วยงานต่างๆ ในชุมชน เพื่อให้การบริการ การบริหาร กิจกรรม และโครงการต่างๆ เป็นไปด้วยความรวดเร็วและเกิดประสิทธิผล

ตัวชี้วัด : เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำด้านความรับผิดชอบต่อมาประยุกต์ใช้ในงานบริการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นความรับผิดชอบ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านหลักความคุ้มค่า แนวทางปฏิบัติ

๑. ส่งเสริมปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดเพื่อสร้างความรับผิดชอบร่วมกันของบุคลากรและประชาชน การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ส่งเสริมบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ ในงานบริหารโครงการ กิจกรรมต่างๆ ด้วยหลักความรับผิดชอบพร้อมทั้งรับทราบปัญหา และเป็นพื้นที่ในแลกเปลี่ยนความคิดของเยาวชน

๓. ส่งเสริม อบรมบุคลากรให้รู้จักการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าเพื่อสร้างความสร้างความรับผิดชอบร่วมกันของบุคลากร ประชาชน เยาวชน และหน่วยงานต่างๆ ในปฏิบัติงานร่วมกัน

๔. การจัดสรรงบประมาณโครงการต่างๆ ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าแก่ประชาชน

ตัวชี้วัด : เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำด้านหลักความคุ้มค่ามาประยุกต์ใช้ในงานบริการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลักความคุ้มค่า

๕.๒ สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การพัฒนารองการปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ” มีผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ องค์ประกอบของยุทธศาสตร์การพัฒนารองการปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การพัฒนารองการปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้^๑

๑) การกำหนดวิสัยทัศน์ เป็นขั้นตอนของการกำหนดจุดมุ่งหมายที่ยาวไกลที่สุดขององค์กร โดยทั่วไปนิยมใช้เป็นจุดมุ่งหมายหลักขององค์กรไม่ควรเปลี่ยนบ่อยนัก ความจริงวิสัยทัศน์เป็นจุดมุ่งหมายที่มีอยู่แล้วในแผนแม่บทขององค์กรมาใช้หรือนำมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ กล่าวอีกนัยหนึ่งการกำหนดวิสัยทัศน์ คือ การหาคำตอบให้กับคำถามที่ว่า “ความต้องการจะเป็นอะไร” (What do we want to be)

๒) การกำหนดพันธกิจ เป็นขั้นตอนของการกำหนดวิธีการดำเนินงานเบื้องต้นเพื่อเป็นหลักประกันว่า สิ่งที่ต้องการจะเป็นนั้นมีโอกาสที่จะบรรลุถึงได้ กล่าวอีกนัยหนึ่ง พันธกิจ คือ การหาคำตอบให้กับคำถามที่ว่า “ทำไมเราจึงต้องจัดตั้งองค์กรของเราขึ้นมา” (Why do we exist) คำตอบคือเราตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อต้องการจะเป็นอย่างที่เราคาดหวังไว้

๓) การกำหนดค่านิยมร่วม เป็นขั้นตอนของการกำหนดค่านิยมหลักขององค์กรที่จะสามารถทำหน้าที่เป็นเป้าหมายพฤติกรรมและความเชื่อของบุคคลขององค์กรให้เป็นในทิศทางเดียวกัน กล่าวอีกนัยหนึ่ง การกำหนดค่านิยมร่วม ก็คือ การหาคำตอบให้กับคำถามที่ว่า “อะไรคือสิ่งที่เราเชื่อ” (What do we believe in)

๔) การกำหนดความสามารถหลัก เป็นขั้นตอนของการกำหนดความสามารถหลักขององค์กรที่จะสามารถทำหน้าที่เป็นเป้าหมายพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรขององค์กรให้มีทักษะและความสามารถพิเศษในทิศทางที่องค์กรต้องการ กล่าวอีกนัยหนึ่งการกำหนดความสามารถหลักก็คือการหาคำตอบให้กับคำถามที่ว่า “อะไรคือความสามารถหลักที่บุคลากรของเราควรมี” (What kind of core competency should we have)

^๑วัฒนา พัฒนพงษ์, ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บรรณสาส์นการพิมพ์, ๒๕๔๖), หน้า ๓๐-๓๒.

๕) การกำหนดวัตถุประสงค์หลัก เป็นขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ระยะยาวขององค์กร หรือวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งหน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ใน หนังสือบริคณห์ สนธิในการจัดตั้งบริษัทสำหรับภาคเอกชน

๖) การกำหนดจุดมุ่งหมายเชิงกลยุทธ์ หรือยุทธศาสตร์ ขั้นตอนการกำหนดจุดมุ่งหมายระดับกลยุทธ์ในรอบ ๓ ปี หรือ ๕ ปี ขององค์กรตามปกติองค์กรต้องกำหนดจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ ในรอบ ๓ ปี หรือ ๕ ปี ขององค์กรแต่ละด้านมีอะไรบ้าง

๗) การกำหนดดัชนีวัดความสำเร็จแบบสมดุล ขั้นตอนนี้ คือขั้นตอนการพิจารณาว่าจากจุดมุ่งหมายเชิงกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้นั้น สามารถนำมากำหนดเป็นดัชนีวัดความสำเร็จแบบสมดุลได้กี่ด้าน หรือกี่มิติ ตามทฤษฎีของเคปแลน และ นอร์ตัน (Kaplan and Norton)ได้กำหนดมิติของ BSC ไว้ ๔ ด้าน คือ (๑) มิติด้านการเงิน (๒) มิติด้านกระบวนการภายใน (๓) มิติด้านการเรียนรู้และการเติบโต (๔) มิติด้านลูกค้า

๘) การกำหนดกลุ่มผลลัพธ์หลัก เป็นขั้นตอนของการกำหนดกลุ่มผลลัพธ์หลักขององค์กร ซึ่งจะต้องกำหนดให้ได้ว่าอะไรคือผลลัพธ์หลักที่ต้องการ

๙) การแปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติด้วยการกำหนดรายชื่อแผนงานและโครงการ ขั้นตอนนี้คือ ขั้นตอนที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างแผนกลยุทธ์และการนำแผน กลยุทธ์ไปปฏิบัติ กล่าวอีกนัยหนึ่ง เป็นการกำหนดคำตอบให้กับคำถามที่ว่า “เราต้องการจะทำอะไรบ้าง” ในทางปฏิบัติ กิจกรรมในขั้นตอนนี้จะมีอยู่ ๒ ขั้นตอนหลักคือ

๑. ขั้นกำหนดรายชื่อแผนงาน วิธีการกำหนดรายชื่อแผนงานนิยม กำหนดโดยการระดมสมองเพื่อค้นหาปัญหาหลักขององค์กรว่าในรอบ ๓ ปี หรือในรอบ ๕ ปี องค์กรนี้น่าจะมีปัญหาหลักอะไรบ้าง คำตอบที่ได้คือรายชื่อแผนงาน

๒. ขั้นตอนกำหนดรายชื่อโครงการ โดยวิธีการกำหนดรายชื่อโครงการนิยมกำหนดโดยการค้นหาสาเหตุของปัญหาหลักภายใต้แต่ละแผนงานว่ามีสาเหตุมาจากอะไรบ้าง สาเหตุแต่ละสาเหตุก็คือรายชื่อโครงการแต่ละโครงการนั่นเอง

๑) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร

๒) การกำหนดวิสัยทัศน์

๓) การกำหนดพันธกิจ

๔) การกำหนดยุทธศาสตร์

๕) การกำหนดแผนงาน/โครงการ

๕.๒.๒ สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Finding Conclusion)

จากศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จากการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Finding Conclusion) โดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕๐ และเพศหญิงจำนวน ๑๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ช่วงอายุตั้งแต่ ๒๐-๓๐ ปี จำนวน ๙๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๐๓ ช่วงอายุ ๓๑-๔๐ ปีจำนวน ๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๙ ช่วงอายุ ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๘ มีตำแหน่ง ของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบต. จำนวน ๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓๐ ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๔ กำนัน จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๑๕ ครู จำนวน ๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๑๕ คณะกรรมการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๑ ปริญญาตรี จำนวน ๑๔๔ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๕๕ ปริญญาโท จำนวน ๓๘ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๕ สูงกว่าปริญญาโท จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๑

อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามข้าราชการประจำ จำนวน ๑๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๔๔ ข้าราชการทางการเมือง จำนวน ๗๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๒๗ ลูกจ้าง จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๒๙ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านการวางแผน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่ำกว่า ๑-๕ ปี จำนวน ๑๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๕๘ รองลงมา ๖ - ๑๕ ปี จำนวน ๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๑ รองลงมา ๑๖-๒๐ ปี จำนวน ๓๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๐๑ ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผน จากของผู้ตอบแบบสอบถาม การฝึกอบรมคู่มือการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ จำนวน ๑๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๘๗ การประชุม สัมมนา การศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสารวิชาการ จำนวน ๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๙ การศึกษาค้นคว้าจาก internet จำนวน ๒๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๔ อื่นๆ จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๘ ส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์จากผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่ได้ร่วมดำเนินการ ๑๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๗๒ เป็นผู้ร่วมดำเนินการโดยได้รับการมอบหมาย จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๑๑ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๐ ช่วยดำเนินการตามความสมัครใจ จำนวน ๒๗ คนคิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๘

๒. วิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษา “ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ตามหลักธรรมาภิบาล” โดยวิเคราะห์ คือ แนวคิดยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน หลักธรรมาภิบาล ๖ ด้าน โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ทั้ง ๕ อบต. โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิเคราะห์ทรัพยากรองค์กรและความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๙ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ต่อมาด้าน กำหนดพันธกิจ วัตถุประสงค์ และยุทธศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๘ อยู่ในระดับมาก รองลงมาด้านระบุโอกาสหรือภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรค, กำหนดเป็นสูตรยุทธศาสตร์ และประเมินผลยุทธศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๗ อยู่ในระดับมาก รองลงมาด้าน วิเคราะห์บริบทสิ่งแวดล้อม, ระบุจุดแข็งและจุดอ่อน, และนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๖ อยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนางาน

ปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างตามหลักธรรมาภิบาลพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = ๓.๗๘ เมื่อพิจารณาด้านความโปร่งใสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = ๓.๘๔) อยู่ในระดับมาก และหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = ๓.๗๔) อยู่ในระดับมาก

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักนิติธรรมพบว่ามีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = ๓.๗๔ เมื่อพิจารณาด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การทำงานการให้บริการ และสิทธิต่างๆ ของประชาชนโดยทั่วถึงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = ๓.๘๖) อยู่ในระดับมาก และการจัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ ในการออกข้อบัญญัติเทศบาลที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = ๓.๖๓) อยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างพบว่า ด้านหลักคุณธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) = ๓.๗๖ เมื่อพิจารณา พบว่าการปฏิบัติต่อประชาชนผู้มาติดต่อหรือใช้บริการอย่างความเที่ยงธรรมบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = ๓.๘๒) อยู่ในระดับมาก และผู้นำปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมและกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคมค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = ๓.๖๘) อยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างด้านความโปร่งใส พบว่ามีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๓.๘๔) เมื่อพิจารณา พบว่าการบริหารงานกิจกรรมต่างๆ มีการสรุปเปิดเผยต่อสาธารณะอย่างโปร่งใสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = ๓.๘๑) อยู่ในระดับมาก และการบริหารงานกลุ่มตัวอย่างของเทศบาลเน้นในหลักการบริการประชาชนต้องมาก่อนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = ๓.๗๒) อยู่ในระดับมาก

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๗๕) เมื่อพิจารณางานแต่ละด้าน พบว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = ๓.๘๑) และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = ๓.๗๒) รองลงมาคือประชาชนสามารถเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ในการประชุม โดยไม่จำกัดสิทธิของประชาชนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๓.๗๖) ตามลำดับ ๔.๑๕ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๗๖) เมื่อพิจารณางานแต่ละด้าน พบว่ามีความรับผิดชอบต่อการดำเนินโครงการกิจกรรมสาธารณะต่างๆ ของชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = ๓.๗๙) และบุคลากรในเทศบาลมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และมีคุณภาพภายในระยะเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = ๓.๗๓) รองลงมาคือเทศบาลจัดให้มีบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพเป็นธรรมและทั่วถึงทุกชุมชนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๓.๗๖) ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๘๑) เมื่อพิจารณางานแต่ละด้าน พบว่าปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = ๓.๘๙) และบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนโดยรวมในเทศบาลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = ๓.๗๖) รองลงมาคือการจัดสรรงบประมาณโครงการต่างๆ ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าแก่ประชาชนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๓.๘๓) ตามลำดับ

๕.๓ อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ผู้วิจัยจะได้นำประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจ นำมาอภิปรายผล ดังนี้

๕.๓.๑ องค์ประกอบของยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

จากผลการวิจัยองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างทั้ง ๕ อบต. มี ๘ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การกำหนดพันธกิจ วัตถุประสงค์และยุทธศาสตร์ ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเหนือตอนล่าง ทั้ง ๕ อบต. ต้องมีกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการกำหนดพันธกิจ วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวัฒน์ จอมประเสริฐ, “กระบวนการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

ประการแรกองค์กรที่จัดตั้งขึ้นใหม่โดยนำบุคลากรจากหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติหน้าที่นั้น สิ่งสำคัญคือควรกำหนดโครงสร้างขององค์กร ให้ชัดเจนและกำหนดภารกิจหน่วยงานย่อยให้ครบถ้วน หลังจากนั้นจึงกำหนดว่าหน่วยงานย่อยใดควรจะมีบุคลากรเท่าใด และประกอบด้วยวิชาชีพใดประการที่สองหากมิได้ดำเนินการตามประการแรกอย่างครบถ้วนครอบคลุมผู้บริหารองค์กรควรกำหนดกระบวนการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้ชัดเจน กำหนดขอบเขตด้านบุคลากรว่าใครบ้างที่จะเข้าสู่กระบวนการพัฒนา และกำหนดขอบเขตด้านเวลาว่าจะดำเนินการเมื่อใดสิ้นสุดเมื่อใดประการที่สามการพัฒนาบุคลากรได้ตรงตามความต้องการของ บุคคลจะช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ส่งผลให้องค์กรขับเคลื่อนได้ในที่สุดประการสุดท้าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป้าหมายคือรองรับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางและมุ่งบริการให้ประชาชนเกิดประโยชน์สูงสุดดังนั้นบุคลากรที่มีศักยภาพสูงย่อมปฏิบัติงานได้ดีสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ^๒ และยังสอดคล้อง ประเสริฐ ภูเงิน ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามแผนการพัฒนากลยุทธ์การจัดการกิจการนักศึกษาของสถาบันราชภัฏเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการของนักศึกษาผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารกิจการนักศึกษาที่มีต่อทักษะการจัดการของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางกลยุทธ์การจัดการกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันราชภัฏเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการของนักศึกษา มี ๔ กลยุทธ์ หลัก คือ กลยุทธ์ด้านการพัฒนาการศึกษา

^๒ ธนวัฒน์ จอมประเสริฐ, “กระบวนการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, ๒๕๕๒), หน้า ๑๙๑.

,กลยุทธ์รอง,กลยุทธ์ด้านการให้บริการนักศึกษา”^๓และยังสอดคล้องงานวิจัยของ ธเนศ จิตสุทธิภากร ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การจัดการโปรแกรมนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาไทย ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของโปรแกรมนานาชาติเพื่อสู่ความเป็นสากลมีองค์ประกอบด้วยกัน ๖ ด้าน ประกอบด้วย นักศึกษา อาจารย์ กิจกรรมนานาชาติ ทรัพยากรสนับสนุนในการเรียน ค้นคว้าหาข้อมูล การบริหารจัดการ และหลักสูตรนานาชาติ การจัดโปรแกรมนานาชาติ มี ๔ รูปแบบ คือ สถาบันอุดมศึกษาไทยจัดเองสถาบันอุดมศึกษาไทยร่วมมือกันระหว่างสถาบันภายในประเทศ สถาบันอุดมศึกษาไทยร่วมมือกับต่างประเทศ สถาบันอุดมศึกษาร่วมมือกับต่างประเทศจัดเป็นสถาบันนานาชาติโปรแกรมนานาชาติอยู่ในรูปแบบที่ ๑ มีมากที่สุดปัจจัยแห่งความสำเร็จของการจัดการโปรแกรมนานาชาติประกอบด้วย ๖ กลยุทธ์ย่อยๆ และ ๒ กลยุทธ์ในการเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขัน ให้มีความได้เปรียบทางการแข่งขันประกอบด้วยกลยุทธ์ ย่อย ๒ กลยุทธ์ย่อย^๔

สำราญ บุญเจริญ, การพัฒนากลยุทธ์การตลาดสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า สภาพตลาดอุดมศึกษา และช่องทางการสรรหานักศึกษาระดับปริญญาตรี ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน นำไปสู่การพัฒนากลยุทธ์การตลาดสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเรียกว่า A-PIPE MU Model ประกอบด้วย กลยุทธ์การเจาะตลาดปัจจุบัน กลยุทธ์การขยายตลาด กลยุทธ์ราคา กลยุทธ์การสร้างภาพพจน์สถาบัน กลยุทธ์พันธมิตรและกลยุทธ์หน่วยงานการตลาดรวมทั้งกลวิธีในการปฏิบัติเพื่อทำให้เกิดกลยุทธ์ต่างๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแต่ละแห่งสามารถนำกลยุทธ์ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับภูมิภาคที่ตั้งสถาบัน^๕

๒.วิเคราะห์บริบทสิ่งแวดล้อม ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเหนือตอนล่าง ทั้ง ๕ อบต. ต้องมีกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการกำหนดพันธกิจ วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **มนัสนันท์ ชัยกิจยิ่งเจริญ** วิจัยเรื่อง “การจัดการบริการสาธารณะโดยวิธีการทำสัญญาจ้าง: กรณีศึกษาเทศบาลนครพิษณุโลกและเทศบาลนครขอนแก่น” พบว่าด้านประสิทธิภาพของวิธีการทำสัญญาจ้างในเทศบาลนครพิษณุโลกและเทศบาลนครขอนแก่นพบว่ามีคุณภาพการให้บริการสูงกว่าด้านการเท่าเทียมของการได้รับบริการดีกว่าและด้านตรงตามที่ได้ตกลงกันไว้ในสัญญามากกว่าการดำเนินการของเทศบาลนครแต่ลดต้นทุนของภาครัฐได้น้อยในโครงการซ่อมถนนรักษาความปลอดภัยและดูแลสวนสาธารณะของทั้ง๒ได้รับการเท่าเทียมดีกว่าและตรงตามที่ได้ตกลงในสัญญามากกว่าส่วนโครงการเก็บขยะ

^๓ประเสริฐ ภูเงิน, “การพัฒนากลยุทธ์การจัดการกิจการนักศึกษาของสถาบันราชภัฏเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการของนักศึกษา”, วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, สาขาการอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖).

^๔ธเนศ จิตสุทธิภากร,การพัฒนากลยุทธ์การจัดการโปรแกรมนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา, วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต,สาขาการอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.๒๕๔๗).

^๕สำราญ บุญเจริญ,การพัฒนากลยุทธ์การตลาดสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน, วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต,สาขาการอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.๒๕๔๗).

ของเทศบาลนครพิษณุโลกแม้ว่าสามารถลดต้นทุนของภาครัฐได้แต่คุณภาพด้อยกว่าได้รับบริการไม่ทั่วถึงและตรงตามที่ตกลงในสัญญาน้อยกว่าการดำเนินการให้บริการของเทศบาลนคร^๖

๓. ระบุโอกาสหรือภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรค ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเหนือตอนล่าง ทั้ง ๕ อบต. ต้องมีกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการกำหนดพันธกิจ วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ธนวัฒน์ จอมประเสริฐ**, “กระบวนการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประเด็นสำคัญ ดังนี้ ประการแรกองค์กรที่จัดตั้งขึ้นใหม่โดยนำบุคลากรจากหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติหน้าที่นั้นสิ่งสำคัญคือควรกำหนดโครงสร้างขององค์กรให้ชัดเจนและกำหนดภารกิจหน่วยงานย่อยให้ครบถ้วนหลังจากนั้นจึงกำหนดว่าหน่วยงานย่อยใดควรจะมีบุคลากรเท่าใดและประกอบด้วยวิชาชีพใดประการที่สองหากมิได้ดำเนินการตามประการแรกอย่างครบถ้วนครอบคลุมผู้บริหารองค์กรควรกำหนดกระบวนการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้ชัดเจนกำหนดขอบเขตด้านบุคลากรว่าใครบ้างที่จะเข้าสู่กระบวนการพัฒนาและกำหนดขอบเขตด้านเวลาว่าจะดำเนินการเมื่อใดสิ้นสุดเมื่อใดประการที่สามการพัฒนาบุคลากรได้ตรงตามความต้องการของบุคคลจะช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานส่งผลให้องค์กรขับเคลื่อนได้ในที่สุดประการสุดท้ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป้าหมายคือรองรับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางและมุ่งบริการให้ประชาชนเกิดประโยชน์สูงสุดดังนั้นบุคลากรที่มีศักยภาพสูงย่อมปฏิบัติงานได้ดีสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ^๗

ณัชพงศ์ จันจุฬา, “โครงการวิจัยการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการลุ่มน้ำสายบุรีกรณีศึกษา : การจัดการน้ำแบบรัฐและแบบชาวบ้าน ในพื้นที่ตำบลกาเยาะมาตี อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส” ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนกาเยาะมาตี มีการบริหารจัดการน้ำผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนมากกว่า ๕๐ ปี โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นบูรณาการองค์ความรู้ในการบริหารจัดการน้ำ ด้วยการจัดระบบการลงทุน การก่อสร้าง การจัดสรรผลประโยชน์ และการบำรุงดูแลรักษาฝายทดน้ำดังกล่าว จึงสามารถอำนวยความสะดวกแก่ชุมชนมาจนทุกวันนี้ โดยปราศจากความขัดแย้งใด ๆ ในขณะที่ผลการศึกษาเปรียบเทียบ กรณีการขุดเจาะคลองบาเจาะ เพื่อแก้ปัญหาหน้าท่วมขังในเมืองโดยหน่วยงานราชการ ซึ่งไม่ได้ศึกษาผลกระทบหรือสอบถามความคิดเห็นชาวบ้าน ได้สร้างความเดือดร้อนเสียหาย ทั้งในเชิงเศรษฐกิจสังคมต่อชุมชนอย่างร้ายแรง โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยน้ำเพื่อการปลูกข้าว (๗๗.๘%) นอกจากนี้พบว่า ประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำสูงถึง ๙๒% เชื่อว่าในอนาคตปัญหาน้ำจะสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในชุมชนอย่างแน่นอน

^๖ มโนทัศน์ที่ชัยกิจยิ่งเจริญ, “การจัดการบริการสาธารณะโดยวิธีการทำสัญญาจ้าง: กรณีศึกษาเทศบาลนครพิษณุโลกและเทศบาลนครขอนแก่น”, **รัฐประศาสนศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต**, (คณะรัฐประศาสนศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๔).

^๗ ธนวัฒน์ จอมประเสริฐ, “กระบวนการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว”, **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, ๒๕๕๒), หน้า ๑๙๑.

และเรียกร้องให้รัฐเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการน้ำอย่างจริงจัง^๕

ทวีศิลป์ กุลนภาดล, ดร. ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนชุมชนเพื่อการบูรณาการสู่การวางแผนพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา” พบว่า สภาพการณ์บริบทที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถม ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่ากลุ่มอื่น วิสัยทัศน์การพัฒนาชุมชนที่เน้นการประกอบอาชีพ สุขภาพ การศึกษา แต่ขาดวิสัยทัศน์เรื่องสิ่งแวดล้อม เมื่อเทียบกับแผนพัฒนาจังหวัด ปัจจัยที่เอื้อต่อกระบวนการวางแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วมได้แก่ การจัดการ การสื่อสาร การเมือง สังคมและวัฒนธรรม แผนและโครงการพัฒนา และผู้นำ^๖

๕. ระบุดูแลและจุดอ่อน ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเหนือตอนล่าง ทั้ง ๕ อบต. ต้องมีกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการกำหนดพันธกิจ วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วรวรรณ ชาญด้วยวิทย์**, การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์การบริหารกำลังคนภาครัฐเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุข้าราชการ ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการวางแผนกำลังคนภาครัฐได้ตระหนักถึงปัญหาการขาดแคลนกำลังคนภาครัฐที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจึงได้ทำการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์การบริหารกำลังคนภาครัฐเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุข้าราชการโดยคัดเลือก ๖ กระบวนเป้าหมายในการศึกษาวิจัยจากหลักเกณฑ์ของขนาดทั้งขนาดเล็กกลางใหญ่อย่างละ ๒ กระบวนและลักษณะการทำงานของกระบวนใน ๓ ลักษณะได้แก่ ๑) กระบวนที่มีภารกิจที่รัฐเป็นผู้ควบคุมหรือดำเนินการหลัก ๒) กระบวนที่มีภารกิจที่ภาครัฐ-เอกชน-ประชาชนร่วมกันจัดการได้และ ๓) กระบวนที่มีภารกิจที่ภาคเอกชน-ประชาชนสามารถจัดการได้เองภายใต้กติกาและการส่งเสริมของภาครัฐและได้คัดเลือก ๖ กระบวน ดังนี้ กระบวนคมนาคม (ขนาดใหญ่) กระบวนเกษตรและสหกรณ์ (ขนาดใหญ่) กระบวนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ขนาดกลาง) กระบวนอุตสาหกรรม (ขนาดกลาง) กระบวนการท่องเที่ยวและกีฬา (ขนาดเล็ก) และกระบวนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ขนาดเล็ก)^๗ และยังสอดคล้องกับ **เกรียงศักดิ์ บุญญา**, “การพัฒนาศักยภาพของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนด้าน

^๕ รัชพงศ์ จันทูหา, “โครงการวิจัยการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการลุ่มน้ำสายบุรี กรณีศึกษา : การจัดการน้ำแบบรัฐและแบบชาวบ้าน ในพื้นที่ตำบลเกาะมาตี อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส”, **รายงานการวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๕๒), หน้า ก.

^๖ ทวีศิลป์ กุลนภาดล, ดร., “การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนชุมชนเพื่อการบูรณาการสู่การวางแผนพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา”, **รายงานการวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, ๒๕๕๐), หน้า ก-ข.

^๗ วรวรรณชาญด้วยวิทย์, “การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์การบริหารกำลังคนภาครัฐเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุข้าราชการ”, **รายงานการวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานวิจัยและพัฒนากระบวนการบริหารงานบุคคล สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๒), หน้า ๑๑๖.

อาชีวศึกษาตามสภาวะการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศ” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารอาชีวศึกษาทุกด้านมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน ถ้าเกิดอุปสรรคหรือการจัดการบริหารด้านใดด้านหนึ่ง จะส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนและผู้สอนไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้บริหารระดับสูงจึงจำเป็นต้องวางแผนในการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อม ทันท่วงทีต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเทคโนโลยี โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาศักยภาพจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะการบริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น^{๑๑}

๖. กำหนด เป็นยุทธศาสตร์ ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเหนือตอนล่าง ทั้ง ๕ อบต. ต้องมีกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการกำหนดพันธกิจ วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ไพบุลย์ โพธิ์สุวรรณ** วิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นสู่ผลสัมฤทธิ์ผลการวิจัยพบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสูญเสียงบประมาณ ประชาชนไม่ได้ประโยชน์เพราะผู้นำไม่สามารถทำแผนพัฒนาหรือการกำหนดโครงการได้ถูกต้องเพราะความรู้จากการบริหารงานต่ำทำให้โครงการขาดคุณภาพประกอบกับบุคลากรไม่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานไม่เป็นไปตามหน้าที่ ตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งการบริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการนำกลยุทธ์มาใช้และทำงานที่ไม่มียุทธศาสตร์ไปสู่เป้าหมาย นำมาซึ่งปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรและส่งผลกระทบต่อประชาชนและการบริหารการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในยุคโลกาภิวัตน์ ได้แก่ ประสิทธิภาพประชาธิปไตย ประสิทธิภาพการศึกษาและประสิทธิภาพเศรษฐกิจบวกกับภาวะผู้นำการศึกษาเทคโนโลยีทรัพยากรมนุษย์ สิ่งแวดล้อม ประสิทธิภาพ การบริหารโครงการ การมีส่วนร่วมในโครงการ ความโปร่งใสของโครงการ และโครงการมีผลกำไร^{๑๒}

ประดิษฐ์ อารยะการกุล,การพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (The Development of Competitiveness Strategies of Autonomous University) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายนอกที่ชี้นำกลยุทธ์การแข่งขันของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐอย่างมากทั้งในปัจจุบันและอาจส่งผลต่อไปในอนาคต ได้แก่ ทิศทางการพัฒนาของประเทศที่มุ่งไปสู่สังคมดิจิทัลและการให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมตลอดอายุงานของแรงงานที่ประกอบวิชาชีพขั้นสูง ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรค คือ คุณภาพของนักศึกษา การสนับสนุนด้านงบประมาณที่มีแนวโน้มลดลง และการขาดแคลนอาจารย์ที่มีคุณภาพ

กลยุทธ์ด้านความเป็นผู้นำต้นทุนของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ประกอบด้วย ๔ กลุ่มกลยุทธ์ คือ พันธมิตรเชิงกลยุทธ์, นักศึกษา, การบริหารเงินและเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์

กลยุทธ์ด้านการจำกัดขอบเขตประกอบด้วย ๔ กลุ่มกลยุทธ์ คือ พันธมิตรเชิงกลยุทธ์, ความเป็นเลิศทางวิชาการ, การพัฒนาประชาคมและทางเข้าเจาะจง

^{๑๑}เกรียงศักดิ์ บุญญา, “การพัฒนาคุณภาพของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนด้านอาชีวศึกษาตามสภาวะการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศ”, *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๐), หน้า ๒๘๒.

^{๑๒}ไพบุลย์ โพธิ์สุวรรณ, “ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นสู่ผลสัมฤทธิ์ : กรณีศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย”, *วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต*, (คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๑), หน้า ๑.

การพัฒนามหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในภาพรวมควรให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ พันธมิตรเชิงกลยุทธ์ เนื่องจากเป็นกลยุทธ์ที่พบทั้ง ๓ ด้านของการแข่งขัน กลยุทธ์ที่มีความสำคัญ รองลงมาควรให้ความสำคัญ คือ กลยุทธ์ด้านนักศึกษา กลยุทธ์ด้านการบริหาร กลยุทธ์ด้านวิชาการ^{๑๓}

๗. นายยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเหนือตอนล่าง ทั้ง ๕ อบต. ต้องมีกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการกำหนดพันธกิจ วัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พินดา คล้อยสวัสดิ์** ปัจจัยเอื้อและแนวปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเอื้อสำหรับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน^{๑๔}

จตุรงค์ ดีสมโชค, ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบราชการในกระทรวงยุติธรรมมี วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษายุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานของกระทรวงยุติธรรม ตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ.๒๕๔๕และความสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของกระทรวงยุติธรรม ตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ.๒๕๔๕ ประกอบไปด้วยการปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทำงาน การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน การรื้อใหม่ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม การเสริมสร้างระบบราชการให้ทันสมัย การเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ในการดำเนินการของกระทรวงยุติธรรม นโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ.๒๕๔๕ เพื่อนำเสนอแนวทางในการแก้ไข ปัญหาอุปสรรค จากการดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาระบบราชการของกระทรวงยุติธรรมในอนาคตที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า ๑)ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานของกระทรวงยุติธรรม เป็นไปตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ.๒๕๔๕และความสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล ๒)การปฏิบัติงานของกระทรวงยุติธรรม มีความสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕ในด้านการปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทำงาน ในด้านการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน ในด้านการรื้อปรับระบบการเงินและการงบประมาณ ในด้านการสร้างระบบบริหารงานบุคคลและค่าตอบแทนใหม่ ในด้านการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยม ในด้านการเสริมสร้างระบบราชการให้ทันสมัย และในด้านการเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในบริบทด้านการบริหารงาน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการจัดการภาครัฐแนวใหม่ให้ทุกหน่วยงานเกิดความรู้ความเข้าใจถูกต้องตรงกัน

^{๑๓} ประดิษฐ์ อารยะการกุล,การพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ, **วิทยาลัยพนธ์ดุษฎีบัณฑิต**, สาขาการอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๔๗).

^{๑๔}พินดา คล้อยสวัสดิ์, “ปัจจัยเอื้อและแนวปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน”,ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๑).

การสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพการให้บริการให้ดีขึ้นกว่าเดิม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์^{๑๕}

๘. ประเมินผลยุทธศาสตร์ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเหนือตอนล่าง ทั้ง ๕ อบต. ต้องมีกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการกำหนดพันธกิจ วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ**ทวีชัย บุญเต็ม** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์คือการเตรียมสงครามหรือการต่อสู้การต่อสู้มีหลายรูปแบบ สมัยก่อนต่อสู้ทางทหารคือฆ่ากันแต่สมัยนี้มีการต่อสู้หลายด้านต่อสู้ทางเศรษฐกิจก็ต้องเตรียมทำสงครามทางเศรษฐกิจต่อสู้ทางการเมืองก็ต้องเตรียมทำสงครามทางด้านการเมืองจะเตรียมสงครามได้ต้องมีข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ต้องเก็บข่าวแล้ววิเคราะห์ว่าแกนความคิดของฝ่ายตรงข้ามเป็นอย่างไร แล้วจึงจะคิดแผนว่าจะทำอย่างไรและได้สรุปว่า “ยุทธศาสตร์คือความมุ่งหมายส่วนยุทธวิธีคือทำอย่างไรก็จะถึงจุดนั้น”ในการทางการเมืองการทหารนั้นโดยปกติเราจะเจอจากก่อนแต่ถ้าจะต่อสู้ก็ต้องวางแผนการต่อสู้การวางแผนเป็นยุทธศาสตร์พอถึงวันเข้ารบเป็นยุทธวิธีถ้าทำแล้วใช้ไม่ได้ก็ปรับยุทธวิธีได้ ในส่วนของการกำหนดยุทธศาสตร์นั้นยุทธศาสตร์ที่เลือกใช้ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์^{๑๖}

จตุรงค์ ตีสัมโชค, ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบราชการในกระทรวงยุติธรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษายุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานของกระทรวงยุติธรรม ตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ.๒๕๔๕และความสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของกระทรวงยุติธรรมตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ.๒๕๔๕ ประกอบไปด้วยการปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทำงาน การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน การรื้อใหม่ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน วัฒนธรรม ค่านิยม การเสริมสร้างระบบราชการให้ทันสมัย การเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ในการดำเนินการของกระทรวงยุติธรรม นโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ.๒๕๔๕ เพื่อนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรค จาก การดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาระบบราชการของกระทรวงยุติธรรมในอนาคตที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า ๑)ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานของกระทรวงยุติธรรมเป็นไปตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ.๒๕๔๕และสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล ๒) การปฏิบัติงานของกระทรวงยุติธรรม มีความสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕ในด้านการปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทำงาน ในด้านการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน ในด้านการรื้อปรับระบบการเงินและการงบประมาณ ในด้านการสร้างระบบบริหารงานบุคคลและค่าตอบแทนใหม่ ในด้านการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน วัฒนธรรม และค่านิยม ในด้านการเสริมสร้างระบบราชการให้ทันสมัย และในด้านการเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในบริบทด้านการบริหารงาน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการจัดการ

^{๑๕} จตุรงค์ ตีสัมโชค, “ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบราชการในกระทรวงยุติธรรม” ปรัชญาคุณภิ บัณทิติ, (รัฐศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๒).

^{๑๖} ทวีชัย บุญเต็ม, การพัฒนาการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นสำหรับ พุทธศักราช๒๕๕๐. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, [จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐].

ภาครัฐแนวใหม่ให้ทุกหน่วยงานเกิดความรู้ความเข้าใจถูกต้องตรงกัน การสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพการให้บริการให้ดีขึ้นกว่าเดิม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์^{๑๗}

๕.๓.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนายุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

องค์การบริหารส่วนตำบลมีบุคลากรระดับบริหารและระดับปฏิบัติการในส่วนงานต่างๆ และบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลได้เป็นอย่างดีบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานในเกณฑ์ที่สูงองค์กรชาวบ้านซึ่งมีอยู่เดิมเช่นกลุ่มอาชีพ, กลุ่มออมทรัพย์, กองทุนหมู่บ้านคณะกรรมการหมู่บ้านคณะกรรมการประชาคมระดับหมู่บ้านและระดับตำบลองค์กรเหล่านี้ได้มีการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็งและมีคุณธรรมซื่อสัตย์สุจริตมีความโปร่งใสตั้งใจในการทำงานสังคมมีความเอื้ออาทรห่วงใยร่วมแก้ไขปัญหาด้วยกันองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการบริหารการเงินการคลังตามอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยอยู่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบข้อบัญญัติและแนวนโยบายของรัฐบาลตลอดจนหน่วยงานตั้งแต่ระดับกระทรวงทบวงกรมจังหวัดอำเภอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พิรัชย์ ศรีราม** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การพัฒนาธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยหลักพุทธธรรมในเขตจังหวัดภาคกลางตอนบน” พบว่า สภาพปัญหาและผลกระทบประกอบด้วย ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารสาธารณะ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารการศึกษา และด้านการบริหารสาธารณสุข ส่วนยุทธศาสตร์การพัฒนาธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยหลักพุทธธรรมในเขตจังหวัดภาคกลางตอนบนพบว่า

การมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหาร บุคลากร และประชาชนเป็นหัวใจที่สำคัญอย่างมาก การให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมองค์กรก่อให้เกิดการบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความรับผิดชอบร่วมกับระบบการบริหารมีความสัมพันธ์ในการกำกับดูแลในองค์กร การปฏิบัติหน้าที่ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นหัวใจหลักแห่งความสำเร็จในดำเนินกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมภาคสังคมเทศบาลต้องสร้างกลไกให้ชัดเจนมากที่สุด

ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนทางการศึกษายังน้อยการให้บริการด้านสาธารณสุขของรัฐบาลประสิทธิภาพเช่นการกำจัดขยะมูลฝอย,ระบบบำบัดน้ำเสียเหตุราคาถูกเกินไปประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองยังไม่มากเท่าที่ควรไม่มีตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตรการส่งเสริมทางด้านการประกอบอาชีพยังไม่เพียงพอประมาณในการบริหารจัดการด้านต่างๆน้อยเมื่อเทียบกับงบประมาณที่ต้องทำขาดบุคลากรทางด้านการศึกษาสาธารณสุขการเกษตรการปศุสัตว์พัฒนาชุมชนและนิติกรเพื่อปฏิบัติงานและการถ่ายโอนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุขุมลย์ ประสมศักดิ์** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน”พบว่าสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของ

^{๑๗} จตุรงค์ ดีสมโชค, “ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบราชการในกระทรวงยุติธรรม” ปรัชญาฯ ฉบับที่ ๒ (รัฐศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๒).

ประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สามารถจำแนกได้ทั้งหมดออกเป็น ๔ กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีสภาพที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ๒) นโยบายภาครัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่สามารถควบคุมและไม่สามารถรักษามาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมได้ ๓) ประชาชนขาดองค์ความรู้และไม่มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมได้อย่างต่อเนื่อง และ ๔) เครือข่ายของสมาคมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านไม่สามารถจะบูรณาการการทำงานในเชิงเครือข่ายได้

และการบูรณาการกลยุทธ์การมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักพุทธธรรมกับแนวคิดทฤษฎีเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำเป็นที่จะต้องมีความรับผิดชอบโดยตรงและให้ความสำคัญในฐานะที่มีบทบาทหลักในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามนโยบายของรัฐบาล และตามกฎหมายที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ นอกจากนี้ ควรให้องค์กรสงฆ์ องค์กรด้านสตรี และประชาชนทั่วไปได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วย ทั้งนี้โดยการนำ กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักพุทธธรรมทั้ง ๗ ประการ มาใช้ในการกำหนดแผนงานและโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่ประชาชนและองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่อไป^{๑๘}

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ.๒๕๔๙ (ฉบับชั่วคราว) ได้ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนเพิ่มมากขึ้นพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลพ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๕ ให้อำนาจความเป็นอิสระในการบริหารงานให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนมากขึ้นพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐบาลได้ประกาศสงครามกับปัญหาความยากจนยาเสพติดและการทุจริตและประพฤติดมิชอบเป็นนโยบายสำคัญและเร่งด่วนหน่วยงานทั้งภาครัฐเอกชนและชุมชนให้ความร่วมมือในการทำงานโดยเฉพาะมีส่วนร่วมในการทำประคมเพื่อวางแผนพัฒนาตำบลพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่เป็นที่ราบตามชายฝั่งแม่น้ำเหมาะแก่การทำเกษตรมีแหล่งเงินทุนภายในหมู่บ้านคือกองทุนหมู่บ้านกลุ่มออมทรัพย์และโครงการเศรษฐกิจชุมชนรัฐบาลได้มีนโยบายให้มีการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้งทั่วประเทศซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **จตุรงค์ ดีสมโชค**, ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบราชการในกระทรวงยุติธรรมมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษายุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานของกระทรวงยุติธรรม ตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕ และความสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของกระทรวงยุติธรรม ตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ.๒๕๔๕ ประกอบไปด้วยการปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทำงาน การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน การรื้อใหม่ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม การเสริมสร้างระบบราชการให้ทันสมัย การเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ในการดำเนินการของกระทรวงยุติธรรม นโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ.๒๕๔๕ เพื่อนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาล้ำหน้า จากการดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

^{๑๘} สุขุมลย์ ประสมศักดิ์, “กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

และเพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาระบบราชการของกระทรวงยุติธรรมในอนาคตที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า ๑) ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานของกระทรวงยุติธรรม เป็นไปตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕ และสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล ๒) การปฏิบัติงานของกระทรวงยุติธรรม มีความสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ในด้านการปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทำงาน ในด้านการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน ในด้านการรื้อปรับระบบการเงินและการงบประมาณ ในด้านการสร้างระบบบริหารงานบุคคลและค่าตอบแทนใหม่ ในด้านการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์วัฒนธรรม และค่านิยม ในด้านการเสริมสร้างระบบราชการให้ทันสมัย และในด้านการเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในบริบทด้านการบริหารงาน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการจัดการภาครัฐแนวใหม่ให้ทุกหน่วยงานเกิดความรู้ความเข้าใจถูกต้องตรงกัน การสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพการให้บริการให้ดีขึ้นกว่าเดิม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์^{๑๙}

ความไม่แน่นอนทางการเมืองของประเทศปัญหาจากภัยธรรมชาติหน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานยังไม่ถ่ายโอนภารกิจที่ต้องถ่ายโอนและที่ถ่ายโอนมาแล้วขาดการส่งเสริมแนะนำให้ความรู้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบลสภาพพื้นที่มีลักษณะที่เป็นราบชายฝั่งแม่น้ำจึงทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากเป็นประจำ

๕.๓.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ด้านหลักนิติธรรม แนวทางปฏิบัติ ส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักนิติธรรมเพื่อให้บุคลากรขององค์กรบริหารส่วนตำบลมีคุณภาพ มีความรู้ และความสามารถ ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสมอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างความเป็นธรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจในการนำหลักนิติธรรมมาใช้ในการบริหารงาน โครงการฝึกอบรมศึกษาดูงานหน่วยงานอื่นๆ ที่ได้รับรางวัลธรรมาภิบาลส่งเสริมการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การทำงานการให้บริการ และสิทธิต่างๆ ของประชาชนโดยทั่วถึงเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำหลักนิติธรรม มาประยุกต์ใช้กับบุคลากรองค์กรบริหารส่วนตำบล ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสมการนำหลักนิติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในสถาบัน อุดมศึกษาเอกชนพบว่า ๑.การใช้หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประกอบด้วย ๘ องค์ประกอบ คือ ๑) หลักความรับผิดชอบ ๒) หลักนิติธรรมและความเสมอภาค ๓) หลักความโปร่งใส ๔) หลักความคุ้มค่า ๕) หลักความมั่นคง ๖) หลักความมีส่วนร่วม ๗) หลักคุณธรรม และ ๘) หลักการใช้อำนาจหน้าที่ ๒.การใช้หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) ประกอบด้วย

^{๑๙} จตุรงค์ ดีสมโชค, “ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบราชการในกระทรวงยุติธรรม” ปรัญญาดุษฎีบัณฑิต (รัฐศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๒).

องค์ประกอบที่สำคัญ ๘ องค์ประกอบ มีความเหมาะสม เป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับขอบข่ายการวิจัย^{๒๐}

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านหลักคุณธรรม แนวทางปฏิบัติสนับสนุนให้มีการเฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาเสพติดและการทุจริตและประพฤติมิชอบปลูกฝังให้บุคลากรมีมนุษย์สัมพันธ์ มีความสุภาพอ่อนโยน และมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการแก่ประชาชนอบรมการสร้างความเป็นธรรมในงานสนับสนุนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติต่อประชาชนผู้มาติดต่อหรือใช้บริการอย่างความเที่ยงธรรมบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและประชาชนเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริการ

เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริการหลักคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **จิตาภา เร่งมีศรีสุข** วิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการจรรยาภิบาล ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคกลาง” พบว่า๑) คุณลักษณะจริยธรรมภิบาลประกอบด้วยความรู้ ความเชื่อ และแนวทางการประพฤติ การปฏิบัติอันดีงามในการบริหารโดยนำหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักความรับผิดชอบต่อมารับใช้ในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒) การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ การจัดการ ประกอบด้วยเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ กระบวนการจัดการทรัพยากรจัดการ หน่วยงานที่รับผิดชอบและการวัดประเมิผล ๓) ปัจจัยแห่งความสำเร็จการจัดการ ประกอบด้วย ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วัฒนธรรมองค์กร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระบบการบริหาร นโยบายการสร้างจรรยาภิบาล และ ๔) การประยุกต์หลักธรรมสำหรับการดำเนินงาน คือ อิทธิบาท ๔ ประกอบด้วย ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา^{๒๑}

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านหลักความโปร่งใส แนวทางปฏิบัติส่งเสริมการบริหารงานกิจกรรมต่างๆ มีการสรุปเปิดเผยต่อสาธารณะ อย่างโปร่งใส เพื่อให้พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างมีคุณภาพ มีความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสมส่งเสริมการร่วมมือกับคณะกรรมการประชาคมระดับหมู่บ้านและระดับตำบลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำหลักความโปร่งใสมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ส่งเสริมให้มีกิจกรรม อบรม บุคลากรในการทำงานด้วยความโปร่งใส ไม่ทุจริตเพื่อสร้างแรงจูงในการนำหลักความโปร่งใสมาใช้ในการบริหารงานเปิดโอกาสให้ประชาชนและพนักงานติดตามตรวจสอบแผนงาน โครงการต่างๆ และการใช้งบประมาณ อย่างโปร่งใสเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำหลักความโปร่งใสมาประยุกต์ใช้ในการบริการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

^{๒๐} ศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร, “การใช้หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน”, **ปรัชญาคุณภิบัณฑิต, (การบริหารการศึกษา)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๑).

^{๒๑} จิตาภา เร่งมีศรีสุข, “ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการจรรยาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคกลาง”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

หลักความโปร่งใสซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **รัชยา ภักดีจิตต์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษา กลไกและกระบวนการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า กลไกและกระบวนการบริหารองค์การมหาชนของไทยในปัจจุบันภายใต้กรอบแนวคิดธรรมาภิบาลถูกต้องตามกฎหมาย ตามหลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการอื่นตามกรอบแนวคิดธรรมาภิบาลยังไม่ครอบคลุม และข้อมูลสำคัญที่ได้จากกลุ่มบุคคลส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ และประเมินผลองค์การมหาชน และฝ่ายการเมือง คือ กลุ่มสมาชิกวุฒิสภาและคณะกรรมการบริหาร การศึกษาความยืดหยุ่น และความคล่องตัวความเป็นอิสระทางการบริหาร พบว่า องค์การมหาชนมีความยืดหยุ่นและความคล่องตัวทางการบริหารในระดับหนึ่ง แต่ไม่มีความเป็นอิสระทางการบริหารอย่างแท้จริงตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง การบริหารงานได้รับการแทรกแซงทางการเมืองทั้งการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการบริหาร^{๒๒} และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เบญจ พรพลธรรม**^{๒๓} ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

พบว่า การจัดการความโปร่งใสภายในองค์กรและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลสัมฤทธิ์ที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่างๆ ได้แก่ การวางแผนและการกำหนดเป้าหมาย การบริหารงานให้ชัดเจน การจัดระเบียบด้านข้อมูลข่าวสารการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ในการให้บริการสาธารณะการส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใส การจัดการด้านการบริหารของผู้นำองค์กรที่มีความยุติธรรมโปร่งใส และเข้าถึงความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนและการมีระบบบริหารจัดการความโปร่งใสที่เป็นรูปธรรมและมีกลไกสำหรับกลไกรูปแบบตัวชี้วัดการจัดการความโปร่งใส ประกอบด้วย นโยบายฝ่ายบริหาร การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การสร้างจิตสำนึก คุณธรรมศีลธรรม และจริยธรรม การป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ การตรวจสอบ ระบบการให้บริการและผู้รับบริการ ระบบโครงสร้าง ในส่วนการจัดการการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย มิติสังคม มิติทางเศรษฐกิจหรือปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมีส่วนร่วม แนวทางปฏิบัติการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชนเพื่อความร่วมมือสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรและประชาชนในการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความคิดเห็นด้านการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล และการจัดทำแผนพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบล เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหาต่างๆโครงการสนทนากลุ่มย่อยแลกเปลี่ยนความรู้ ในการบริหารชุมชนร่วมกันส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ในการประชุม โดยไม่จำกัดสิทธิของประชาชนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำด้านการมีส่วนร่วมมาประยุกต์ใช้ในงานบริการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการมีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุรพล สงณรงค์**, “การพัฒนาการดำเนินงานของ

^{๒๒}รัชยา ภักดีจิตต์, “องค์การมหาชนของไทย : การศึกษาหลักและกระบวนการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล”, **ปรัชญาคุษณิบัณฑิต**, (การบริหารการศึกษา), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐).

^{๒๓}เบญจ พรพลธรรม, “การจัดการความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”, **คุษณิพนธ์ปรัชญาคุษณิบัณฑิต** (สาขาวิชารัฐศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๓).

ชุมชนโดยใช้ หลักธรรมาภิบาล : ศึกษากรณีชุมชนบ้านชะอวดตำบลบ้านชะอวดอำเภोजุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research : PAR)พบว่า การบริหารจัดการที่ดีโดยการนำหลักธรรมาภิบาล มาปรับใช้ในองค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะในสถานศึกษา และ องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีการส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ให้กับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งประชาชนในการบริหารงานในด้านต่างๆ ให้มีส่วนร่วมในแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเน้นการวางแผนปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและตรวจสอบถ่วงดุล รวมถึงการรายงานผลการจัดการที่มีเป็นขั้นตอน และเป็นรูปธรรม^{๒๔}

และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจ พรพลธรรม^{๒๕} ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านมีการปรับบทบาทของราชการส่วนกลางราชการบริหารส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคประชาชนที่จะเรียนรู้ร่วมกันในการถ่ายโอนภารกิจมีการปรับกลไกความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับราชการบริหารส่วนภูมิภาคอย่างกลมกลืน รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องอันจะทำให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นดีขึ้นและจะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถพัฒนาขีดความสามารถในการดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความโปร่งใสในส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีการด้านการบริหารจัดการและการคลังท้องถิ่นที่พึ่งตนเองและเป็นอิสระมากขึ้น ผู้บริหารและสภาท้องถิ่นจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารราชการบริหารส่วนภูมิภาคจะเปลี่ยนบทบาทจากฐานะผู้จัดทำบริการสาธารณะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการและกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายใต้ขอบเขตที่ชัดเจน และการปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านหลักความรับผิดชอบแนวทางปฏิบัติสนับสนุนให้บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อการดำเนินโครงการกิจกรรมสาธารณะต่างๆ ของชุมชนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำหลักการมีส่วนร่วมในการบริการชุมชนปลูกฝังให้บุคลากรเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนและชุมชนอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการบริการ ทั้งผู้ให้ และ ผู้รับบริการ เพื่อให้เกิดการบริการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสนับสนุนให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และมีคุณภาพภายในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ ในงานบริการด้านต่างๆ เพื่อความรวดเร็วในการบริการสนับสนุนการ

^{๒๔}สุรพล สงณรงค์, “การพัฒนาการดำเนินงานของชุมชนโดยใช้หลักธรรมาภิบาล:ศึกษากรณีชุมชนบ้านชะอวดตำบลบ้านชะอวดอำเภोजุฬาภรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช”, รายงานวิจัย, (คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๘).

^{๒๕}เบญจ พรพลธรรม, “การจัดการความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชารัฐศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๓).

จัดให้มีบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพเป็นธรรมและทั่วถึงทุกชุมชนเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักการมีส่วนร่วมมาประยุกต์ใช้ในการประสานงาน หน่วยงานต่างๆ ในชุมชน เพื่อให้การบริการ การบริหาร กิจกรรม และโครงการต่างๆ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และเกิดประสิทธิผล

เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำด้านความรับผิดชอบต่อมาประยุกต์ใช้ในงานบริการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นความรับผิดชอบต่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พิรัชย์ ศรีราม** วิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การพัฒนาธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยหลักพุทธธรรมใน เขตจังหวัดภาคกลางตอนบน” พบว่า สภาพปัญหาและผลกระทบ ประกอบด้วย ๕ ด้าน ได้แก่ ด้าน การบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารสาธารณะ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารการศึกษา และด้านการบริหารสาธารณะสุข ส่วนยุทธศาสตร์การพัฒนาธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นด้วยหลักพุทธธรรมในเขตจังหวัดภาคกลางตอนบน พบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหาร บุคลากร และประชาชนเป็นหัวใจที่สำคัญอย่างมาก การให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมองค์กรก่อให้เกิด การบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความรับผิดชอบต่อระบบการบริหารมีความสัมพันธ์ ในการกำกับดูแลในองค์กร การปฏิบัติหน้าที่ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นหัวใจหลักแห่งความสำเร็จ ในดำเนินกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมภาคสังคม เทศบาลต้องสร้างกลไกให้ชัดเจนมากที่สุด^{๒๖}

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการส่วนตำบล ด้านหลักความคุ้มค่า แนวทางปฏิบัติส่งเสริมปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดเพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อ ร่วมกันของบุคลากรและประชาชน การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมบริหาร ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ ในงานบริหารโครงการ กิจกรรมต่างๆ ด้วยหลักความรับผิดชอบต่อพร้อมทั้งรับทราบปัญหา และเป็น พื้นที่ในแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของเยาวชนส่งเสริม อบรมบุคลากรให้รู้จักการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง คุ้มค่าเพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อร่วมกันของบุคลากร ประชาชน เยาวชน และหน่วยงานต่างๆ ใน ปฏิบัติงานร่วมกันการจัดสรรงบประมาณโครงการต่างๆ ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าแก่ประชาชนเพื่อ สร้างความรู้ความเข้าใจในการนำด้านหลักความคุ้มค่ามาประยุกต์ใช้ในงานบริการ ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นหลักความคุ้มค่า

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **อำนาจ บุญรัตน์ไตรี**^{๒๗} ได้วิจัยเรื่อง “การจัดทำบริการ สาธารณะร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษากรณีการจัดการขยะ” พบว่า องค์ประกอบ การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๕ ด้านคือ ด้านนโยบายการจัดทำบริการ สาธารณะ ด้านกฎหมายด้านสภาพทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านงบประมาณการ จัดการขยะ และการจัดการขยะ มีความสัมพันธ์กับรูปแบบองค์กรความร่วมมือเพื่อการจัดการขยะ

^{๒๖}พิรัชย์ ศรีราม, “ยุทธศาสตร์การพัฒนาธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยหลักพุทธ ธรรมในเขตจังหวัดภาคกลางตอนบน”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^{๒๗}อำนาจ บุญรัตน์ไตรี, “การจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษา กรณีการจัดการขยะ”, *ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต* (สาขาวิชารัฐศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย รามคำแหง, ๒๕๕๔).

ในระดับต่ำถึงระดับปานกลาง องค์ประกอบการจัดทำบริการสาธารณะการจัดการขยะที่มีแนวโน้มทำให้มีความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ๓ องค์ประกอบ ตามลำดับ คือ การจัดการขยะ งบประมาณการจัดการขยะและสภาพทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบองค์กรความร่วมมือเพื่อการจัดการขยะที่มีโอกาสจัดตั้งขึ้นได้มี ๓ รูปแบบ ตามลำดับ คือ การทำความตกลงระหว่างองค์กร หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ และสหการสำหรับความแตกต่างด้านความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพและความคุ้มค่าและคุณภาพของการจัดทำบริการสาธารณะการจัดการขยะระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดการขยะร่วมกันนั้น มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการจัดการขยะที่ไม่มีความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ส่วนด้านอื่นไม่มีความแตกต่างกัน

๕.๔ ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลสรุปการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ไปปฏิบัติประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะการนำไปประยุกต์ใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

๕.๔.๑ การเสนอแนะด้านนโยบาย

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการเสนอแนะด้านนโยบาย พบว่ามีผู้วิจัยไว้ดังนี้

๑. การกำหนดนโยบายการจัดการความรู้ด้านยุทธศาสตร์ ควรกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อเสริมสร้างกระบวนการจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ
๒. การนำรูปแบบการจัดการความรู้ไปสู่ท้องถิ่นจะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จโดยมีกระบวนการติดตามประเมินผล
๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดการความรู้ในส่วนงาน

๕.๔.๒ การเสนอแนะด้านปฏิบัติ

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการเสนอแนะด้านปฏิบัติ พบว่ามีผู้วิจัยไว้ดังนี้

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาองค์กรเอง
๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดขั้นตอนการจัดการความรู้โดยจัดทำคู่มือการจัดการความรู้สำหรับใช้เป็นข้อปฏิบัติในการดำเนินการขององค์กร
๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกระตุ้น และชี้แนะให้บุคลากรเกิดความเข้าใจและเห็นประโยชน์ของการจัดการความรู้สำหรับองค์กร
๔. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดเจ้าหน้าที่เข้าไปร่วมพูดคุยตามบ้านของประชาชน เพื่อจะได้รับทราบปัญหาได้กว้างขึ้น และมากขึ้น เพื่อดูปัญหาในพื้นที่ ไม่ใช่ปัญหาที่มาจากกรมประชาคมเพียงอย่างเดียว
๕. จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึก การรักท้องถิ่น ความสามัคคีในชุมชน ให้เห็นความสำคัญของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เพื่อประชาชนจะได้รับผลประโยชน์จากการทำแผนโดยทั่วกัน

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

หากมีการวิจัยเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาในครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอและการดำเนินการวิจัยในลักษณะต่อไปนี้

๑. ควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปศึกษาหาประสิทธิภาพ เพื่อให้เหมาะสมในยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ควรนำการศึกษารูปแบบยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแผนยุทธศาสตร์ให้ทันสมัยตลอดเวลา

๓. ควรการศึกษาแนวทางการสร้างความผูกพันการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยหลักพุทธธรรมมาภิบาล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการรักษาองค์กรให้เข้มแข็งสืบต่อความรู้ทางพระพุทธศาสนา

๔. ควรนำผลการศึกษานี้เป็นข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น